

การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนโพธิแสนวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

Development of Teacher's Potential on the Integrated Learning Management At Phothisaen
Witthaya School Under the Secondary Educational Service Area Office 23

ณัฐริกา อูปพงษ์*

ดร.ละม้าย กิตติพร**

ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 และ 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กระบวนการในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติการ (Action) 3) การสังเกตการณ์ (Observation) และ 4) การสะท้อนกลับ (Reflection) กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม แบบสอบถาม และแบบบันทึกผลการนิเทศ ติดตามผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ดังนี้

1.1 สภาพ ครูยังยึดการสอนที่เน้นเนื้อหาให้นักเรียน ไม่เชื่อมโยงเนื้อหาเป็นความรู้แบบองค์รวม ไม่ให้โอกาสนักเรียนได้ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการท่องจำเนื้อหาในแบบเรียน ไม่ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์เอาความรู้ไปใช้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง และไม่กระตือรือร้นสนใจการเรียน

1.2 ปัญหา ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการให้บรรลุเป้าหมายได้ นักเรียนยังขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ ไม่กล้าแสดงออก ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น ไม่สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ส่วนวงรอบที่ 2 ใช้แนวทางการพัฒนาโดยการนิเทศแบบสอนแนะ

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพครู, การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดีครบทุกขั้นตอน จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน มีการใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ กล้าแสดงออกและสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purpose of this Participatory Action Research were: 1) to examine conditions and problems of the integrated learning management of teachers at Phothisaen Witthaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 23, 2) to establish the guidelines for developing teachers' potential on the integrated learning management, 3) to monitor the effects after the intervention. The research methodology comprised four stages of planning, action, observation, and reflection. The target group consisted of 41 teachers from Phothisaen Witthaya School under the Office of Secondary Educational Service Area 23. The research instruments included a form of interview, a written record of a meeting, a questionnaire, a form of supervision and monitoring. Quantitative data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The conditions and problems concerning teachers' potential development on integrated learning management revealed that:

1.1 In terms of conditions, teachers predominantly utilized traditional teaching approaches with a focus on content knowledge which did not connect to the holistic knowledge. Students inevitably learn the subjects by rote learning. In addition, students had limited opportunities to access a wide range of learning resources. It can be concluded that the implementation of learning management did not meet students' interest, needs, aptitude and individual differences. The findings also indicated that the students lacked thinking skills – analysis, synthesis, and daily life application. As a result, the students did not actively participate in the classroom and tended to have lower levels of academic achievement.

1.2 In terms of problems, teachers lacked knowledge and understanding about integrated learning management. This became clear that teachers were unable to organize the integrated learning activities to achieve the setting goals. Students also lacked information-seeking skills, and had no confidence to express opinions and abilities to summarize bodies of knowledge.

2. The guidelines for developing teachers' potential on the integrated learning management of teachers at Phothisaen Witthaya School involved three approaches: a field trip, a workshop, and an internal supervision. The second spiral was done through coaching supervision.

3. The effects after the invention showed that: The teachers' potential development on the integrated learning management as a whole was at the high level. Teachers gained better knowledge and understanding about integrated learning management. In addition, teachers were able to perform the integrated

learning management to meet individual student's interests, needs and aptitude. The use of various instructional media was also found. Students improved their searching skills, became more courage to express their ideas, and demonstrated their abilities to summarize bodies of knowledge.

Keywords: Teachers' Potential Development, Integrated Learning Management

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ครูต้องพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ส่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น การพัฒนาบุคคลให้เกิดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจกลไกของการเรียนรู้เป็นพื้นฐาน และรู้จักการกำหนดเงื่อนไขให้เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนของแต่ละคน ต่อสิ่งที่ให้เขาเรียนรู้ เพื่อให้เข้าถึงจิตใจของผู้เรียนให้ได้ หากครูผู้สอนเข้าใจถึงกลไกของการเรียนรู้แล้วจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ไม่ได้เกิดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551, หน้า 2-8) หากว่าครูภายในโรงเรียนได้มีการพัฒนางานการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำสื่อเพื่อประกอบการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียน และการวัดผลประเมินผลที่ได้มาตรฐาน และมีความต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้ถือได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา และครูก็เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนางานด้านการจัดการเรียนการสอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาครูให้มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา (วัฒนาพร ระวังบุทกซ์, 2552, หน้า 1) เพื่อให้ครูมีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ ในการที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการพัฒนาครูให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย มีความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาในสถานศึกษามักประสบปัญหาสำคัญในเรื่องบุคลากรไม่เพียงพอในแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริง การวัดผลเน้นความจำมากกว่าความรู้ความสามารถที่เกิดจากการปฏิบัติจริง ครูและบุคลากรยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดประสบการณ์ ไม่กระตือรือร้น ในการพัฒนาศักยภาพของตนเองเนื่องจากขาดแรงจูงใจในการทำงาน การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะการผสมผสานความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน มีการเชื่อมโยงความรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งยังให้ความสำคัญ กับผู้เรียนสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้

ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะผู้สอน ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ชี้แนวทาง โดยจัดสาระการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้ทักษะต่างๆ อย่างเหมาะสม และสอดคล้องความต้องการกับผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4-7) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นโมเดลใหม่ที่ครูทุกคนต้องเข้าใจ และสามารถพัฒนาได้ การที่เด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้เด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์กับ กลุ่มคน มีประสบการณ์ทางสังคม ครูเป็นผู้มีบทบาทในการจัดประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคน สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง บทบาทครูจากการสอนเพื่อให้กับเด็กโดยตรง เป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุน การเรียนรู้ของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก เชื่อมโยงความคิด และสังเกตเด็กตามสภาพจริงเพื่อการประเมินผล ลู่การพัฒนาแนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักให้ครู และบุคลากร เห็นความสำคัญของการศึกษา และพัฒนาครูบุคลากรในสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการจัด กระบวนการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน และผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม การจัดการเรียนแบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะองค์รวม ภาพรวม มองเห็น ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาและลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในแต่ละวิชา และผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ คุณธรรมค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน อย่างไม่จำกัดเพราะผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยส่งเสริมกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหา รวมถึงการสอนแบบบูรณาการเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับการปกครองแบบประชาธิปไตย รู้จักการเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นโดยคำนึงถึงความคิดเห็น และผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ช่วยแก้ปัญหา ด้านการขาดแคลนบุคลากรในการสอนแต่ละวิชา

โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ปีการศึกษา 2560 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมห้องเรียน 21 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน ทั้งสิ้น 700 คน ครูจำนวน 41 คน สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอน ครูรับผิดชอบการสอนตามกลุ่มสาระ ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บางกลุ่มสาระมีครูผู้สอนจำนวนน้อย ครูไม่เพียงพอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องจัดครูไม่ตรงตามสาขาวิชามาสอนในสาระนั้นๆ และสภาพการบริหาร จัดการศึกษา ของโรงเรียนโพธิแสนวิทยาจากการสรุปการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ปีพุทธศักราช 2559 พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนไม่เป็นไปตาม เป้าหมายที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ นักเรียนขาดความกระตือรือร้น ขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ และแหล่งการ เรียนรู้ที่หลากหลาย และนักเรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เองได้ สาเหตุเนื่องมาจาก บุคลากรครู ยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ คือยึดแบบเรียน ไม่ฝึกให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์ และประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขาดการนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปพัฒนา และนำไปใช้ ไม่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลาย ขาดความต่อเนื่องของการเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ (โรงเรียนโพธิแสนวิทยา, 2559, หน้า 1)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมือง เห็นว่ามีความจำเป็นต้องพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการโดยหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาเพื่อใช้เป็นการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น สามารถคิดวิเคราะห์สร้างองค์ความรู้ใหม่และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มผู้วิจัย จำนวน 41 คน ประกอบด้วย 1.1.1) ผู้วิจัย คือ นางสาวณัฐริกา อุพงษ์ จำนวน 1 คน
1.1.2) ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูผู้สอนโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา จำนวน 40 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1.2.1) วิทยากร จำนวน 1 คน คือ นายทองปาน ศรีอักษะ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 1.2.2) กลุ่มผู้นิเทศ จำนวน 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเอกสารให้ความรู้ และแบบฝึกปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล มี 7 ประเภท ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อหาแนวทางแก้ไข วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.2 แบบบันทึกการประชุม ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลระหว่างการร่วมประชุมของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ และหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.3 แบบบันทึกการศึกษาดูงาน ใช้เก็บข้อมูลกลุ่มผู้ร่วมวิจัยระหว่างการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ วันที่ 19 พ.ค. 2560 ที่โรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

2.4 แบบบันทึกกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์ใช้สำหรับบันทึกพฤติกรรมของกลุ่ม ผู้ร่วมวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.5 แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ใช้สำหรับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยบันทึกผลการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานหลังจากได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการและฝึกปฏิบัติแล้ว

2.6 แบบบันทึกการนิเทศภายใน ใช้สำหรับบันทึกการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลังจากที่ได้ศึกษาดูงาน ประชุมเชิงปฏิบัติการ ลงมือจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้เกี่ยวข้อง ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เข้ารับการประชุม ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามคืนมา 358 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ดังนี้

1.1 ด้านสภาพ ครูยังยึดการสอนที่เน้นเนื้อหาให้แก่แก่นักเรียน ไม่เชื่อมโยงเนื้อหาเป็นความรู้แบบองค์รวม ไม่ให้โอกาสนักเรียนได้ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการท่องจำเนื้อหาในแบบเรียน ไม่ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์เอาความรู้ไปใช้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง และไม่กระตือรือร้นไม่สนใจการเรียน

1.2 ด้านปัญหา ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการให้บรรลุเป้าหมายได้ นักเรียนยังขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ ไม่กล้าแสดงออก ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น ไม่สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ส่วนวงรอบที่ 2 ใช้แนวทางการพัฒนาโดยการนิเทศแบบสอนแนะ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพิ่มมากขึ้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดีครบทุกขั้นตอน จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน มีการใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ กล้าแสดงออกและสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูโรงเรียนโพธิแสนวิทยา พบว่า สถานศึกษายังมีจุดด้อยที่ต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนา คือ ด้านผู้เรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง ซึ่งในปีการศึกษา 2559 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1/2559 ร้อยละ 70.38 ภาคเรียนที่ 2/2559

ร้อยละ 69.43 ทั้งนี้เพราะเนื่องจากนักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ไม่คิดสร้างสรรค์ ไม่เชื่อมโยงหลักการและความรู้รายวิชาต่างๆ และไม่สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และด้านครูผู้สอน ครูไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูส่วนใหญ่ยังยึดการสอนแบบเดิม โดยยึดแบบเรียนและเน้นการบรรยายเป็นหลัก โดยไม่คำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการท่องจำเนื้อหาในแบบเรียน ไม่ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์เอาความรู้ไปใช้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา พุทธลา (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ก่อนการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ยึดการสอนแบบเดิม คือ เน้นการบรรยาย เพื่อบอกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นหลัก ไม่ให้โอกาสได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แล้วนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้อง ความสนใจ ความต้องการ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดเนื้อหาการเรียนไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และตัวผู้เรียน ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และไม่มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

1.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จากการศึกษาปัญหาของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีสอนแบบเดิม โดยยึดแบบเรียน มุ่งจัดการเรียนรู้ให้จบเนื้อหาในบทเรียน ไม่คำนึงถึงความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ไม่ฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแล้วนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะครูไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ขาดสื่อการจัดการเรียนรู้และยังไม่มีความรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวรรณ ศิริสานต์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ก่อนการพัฒนาครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการ จัดการเรียนรู้อาจไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งยังขาดแคลนงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการบรรลุเป้าหมายได้ นักเรียนยังขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ ไม่กล้าแสดงออก ไม่สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การศึกษาดูงาน 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 3) การนิเทศภายใน

2.1 การศึกษาดูงาน ผู้ร่วมวิจัยได้เห็นแบบอย่างที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการ รู้ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการที่ถูกต้อง รู้วิธีการทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการใช้สื่อและการวัดและประเมินผลรวมถึงเห็นสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอน วิทยากรให้การต้อนรับอย่างเป็นกันเอง ให้ความรู้และถ่ายทอดความรู้ได้เต็มที่ทั้งยังเป็นการเพิ่มประสบการณ์และสามารถนำประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชนิดา ศาสตราโชติ (2557, หน้า 99) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนชนินดา อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการโดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการศึกษาดูงาน ทำให้ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ นักเรียนสนใจและกระตือรือร้น ในการเรียนรู้สามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการแสวงหาความรู้ และดำเนินชีวิตประจำวันได้

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ผลการวิจัย พบว่า การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความพร้อม เอกสารประกอบการประชุมมีเนื้อหาครบ ระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสม ก่อนเข้ารับการอบรมยังขาดความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เมื่อเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้สามารถพัฒนากลุ่มผู้ร่วมวิจัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดีครบทั้ง 8 ขั้นตอน มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมการสอนจริงในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา พุทธลา (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิ์สูงประชาสรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า หลังดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 3 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติ การกรณีศึกษา และการประชุมระดมความคิด ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ปรากฏว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการและมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 6 ขั้นตอนได้ค่อนข้างดี แต่ยังไม่ชัดเจนในเรื่องการเขียนแผนการเรียนรู้และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงดำเนินการพัฒนาครูในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมระดมความคิด ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ วิทยากร และกลุ่มเป้าหมาย ปรากฏว่า ครูกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 คน มีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการเรียนรู้เป็นอย่างดี และมีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี ส่วนด้านการนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง พบว่า สามารถทำได้ดีทุกคน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา และนักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ฝึกปฏิบัติจริง ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลการเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายเป็นอย่างดี

2.3 การนิเทศภายใน เป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้รับการนิเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี ผู้ร่วมวิจัยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน มีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย นำเข้าสู่บทเรียนน่าสนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จัดหาสื่อที่เหมาะสมและสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวรรณ ศิริสานต์ (2556, หน้า 178) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนต่างวัยพัฒนศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า การพัฒนาโดยใช้แนวทางการพัฒนา 3 ประการ คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยมีคะแนนทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าคะแนนก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ แสดงให้เห็นว่าครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มขึ้น สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพธิ์สนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า หลังการพัฒนาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การศึกษาดูงาน 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 3) การนิเทศภายใน พบว่า ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นอย่างมาก สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ละเอียดถูกต้องตามขั้นตอนและครบองค์ประกอบ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้

ได้เป็นอย่างดี นักเรียนส่วนใหญ่มีความพอใจ สนใจบทเรียนและชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระตุ้นหรือรื้อฟื้นต่อการเรียน กล่าวคือกล้าแสดงออก นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรณชนก แทนแก้ว (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนสหัสชั้นมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า หลังดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการและมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดีและสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้กับบุคลากร

1.2 การนิเทศภายใน ควรใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของคุณครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น ทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนา ดังนั้นจึงอาจนำรูปแบบการนิเทศไปนิเทศการทำงานอื่นๆ ของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้ครบทุกรายวิชา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหาร ครู ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายยิ่งขึ้น

2.2 ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระต่างๆ ให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระเดียวกันได้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรวรรณ ศิริสานต์. (2556). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชนิดา ศาสตราโชติ. (2557). การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนชนิดา อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธรณชนก แทนแก้ว. (2556). การพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนสหัสชั้นมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรีชา พุทธลา. (2555). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนโพนสูงประชาสรรค์ อำเภอประทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำไพ มั่งมี. (2555). การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนจักราชวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.